

Socialdepartementet
Enheten för folkhälsa och sjukvård

Stockholm
2021-06-21

Vår referens
Pontus Lindström

Dnr
S2021/05005

Remissyttrande om promemoria Lättade deltagarbegränsningar för sammankomster och tillställningar, sektionering och särskilda bestämmelser för demonstrationer och mässor

Företagarna har beretts möjlighet att yttra sig om rubricerad promemoria och önskar framhålla följande.

I promemorian föreslås en rad lättnader i de deltagarbegränsningar som med anledning av viruset som orsakar sjukdomen covid-19 i över ett år kraftigt har begränsat närings- och mötesfriheten i Sverige. Företagarna inriktar sitt yttrande på förslagen om höjda deltagartak för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, samt förslaget om att mässor ej ska omfattas av ett deltagartak från och med den 1 juli 2021, då steg 2 nås i regeringens plan för avveckling av restriktionerna. Företagarna yttrar sig även om förslaget på nytt regelverk i fråga om allmänna sammankomster och offentliga tillställningar samt på platser för privata sammankomster i det som benämns nivå 1/steg 4 i regeringens plan för avveckling av restriktioner.

Företagarnas synpunkter

Nya deltagartak för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar

I promemorian föreslås att antalet deltagare som samtidigt får besöka en allmän sammankomst eller offentlig tillställning från och med den 1 juli 2021 ska höjas från 8 till 50 personer inomhus, från 50 till 300 personer inomhus med anvisade sittplatser, från 100 till 600 personer utomhus och från 500 till 3 000 personer utomhus med anvisade sittplatser. Maxantalet inomhus ska beräknas så att varje deltagare ska kunna disponera tio kvadratmeter av den tillgängliga ytan. Motsvarande siffra för sammankomster och tillställningar utomhus ska vara fem kvadratmeter. Antalet deltagare i ett och samma sällskap ska få uppgå till högst fyra personer.

Regeringen föreslår även att om anordnaren delar upp den lokal, det område eller utrymme, där den allmänna sammankomsten eller offentliga tillställningen hålls, i sektioner, så att deltagare från olika sektioner inte kommer i kontakt med varandra under eller i direkt anslutning till sammankomsten eller tillställningen, gäller de deltagarbegränsningar som nämns ovan för varje separat sektion.

Företagarna tillstyrker ovan nämnda förslag och välkomnar att regeringen möjliggör för ett utökat antal deltagare. För den stora mängd företag vars verksamhet faller under regelverket för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar kommer förändringen vara ett viktigt steg för att kunna återstarta verksamheten efter en lång tid av näringsförbud.

Företagarna anser dock inte att promemorian på ett tillräckligt sätt motiverar varför det maximala antalet deltagare fortsatt ska ligga på en begränsad nivå från och med 1 juli 2021. Sverige befinner sig i

ett läge där över hälften av den vuxna befolkningen har fått minst en dos vaccin mot det virus som orsakar sjukdomen covid-19 och smittspridningen ligger på en relativt låg och minskande nivå. Företagarna välkomnar att regeringen har presenterat en plan för när restriktionerna, som för många företag innebär ett näringsförbud, ska avvecklas. Det är från Företagarnas sida helt avgörande att restriktioner som inskränker näringsfriheten inte ligger kvar längre än vad som är absolut nödvändigt. Om regeringen och Folkhälsomyndigheten gör bedömningen att lättnaderna kan genomföras i ett ännu tidigare skede bör så också ske.

I promemorian skrivs att ”de begränsningar som föreslås bedöms vara nödvändiga med hänsyn till den pågående pandemin” men det hänvisas inte till något forskningsunderlag eller empiri som visar på vilket sätt det, med nuvarande nivå på smittspridningen, är motiverat att hålla kvar till exempel en begränsning på maximalt 50 deltagare inomhus för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar från och med den 1 juli. Företagarna ställer sig därför frågande till rimligheten i denna åtgärd, även om det nya regelverket med sektionering till viss del kan lindra de negativa konsekvenserna för de berörda verksamheterna.

En stor del av Sveriges företag och företagare har drabbats hårt av det senaste årets restriktioner och inskränkningar i näringsfriheten. Företagarna har vid upprepade tillfällen riktat kritik mot flera av de deltagarbegränsningar som regeringen har infört, som vi menar har präglats av en brist på träffsäkerhet. Ett konkret exempel är att maxantalet besökare på nöjesparker, djurparker, temaparker och liknande anläggningar utomhus ska beräknas utifrån 20 kvadratmeter per besökare, samtidigt som motsvarande siffra för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar utomhus är fem kvadratmeter. Sådana snedvridningar i restriktionerna kommer enligt Företagarna leda till att regelverket upplevs som ologiskt och bidrar till en snedvridning av marknaden till nackdel för de företag som omfattas av det striktare regelverket.

Det viktigaste under pandemin har enligt Företagarna hela tiden varit möjligheten att begränsa avståndet mellan besökare och säkerställa att arrangemang kan genomföras på ett smittsäkert sätt, oavsett antal deltagare.

Ett nytt regelverk för mässor

I promemorian föreslås att mässor från och med den 1 juli 2021 inte längre ska regleras som offentliga tillställningar i begränsningsförordningen och därmed inte omfattas av deltagartaken. Företag som anordnar mässor kommer därmed behandlas enligt samma regelverk som marknader och stadigvarande tivolinöjen, med bestämmelser om smittskyddsåtgärder likt det som gäller för handelsplatser.

Företagarna har i över ett år i ett flertal remissyttranden lyft problematiken med att företag som anordnar mässor har träffats oproportionerligt hårt av regeringens restriktioner och i princip haft ett näringsförbud sedan våren 2020. Således välkomnar Företagarna att regeringen sent omsider föreslår ett nytt regelverk där mässor inte längre ska regleras som offentliga tillställningar utan att regleringen ska anpassas efter mässors förutsättningar att bedriva smittskyddsäker verksamhet.

Smittskyddsåtgärder i nivå 1

Företagarna tillstyrker även promemorians förslag om att deltagartaken helt ska tas bort för allmänna sammankomster, offentliga tillställningar och privata sammankomster så snart smittspridningen tillåter det. I regeringens plan för avveckling av restriktioner kommer detta att ske under september 2021 (nivå 1/steg 4). Företagarna vill dock ännu en gång betona vikten av att restriktioner som inskränker grundlagsskyddade friheter i form av näringsfrihet, mötesfrihet och egendomsskydd inte får ligga kvar längre än vad som är absolut nödvändigt. Om regeringen skulle göra bedömningen att lättnaderna och avskaffandet av restriktionerna kan genomföras i ett ännu tidigare skede är det helt avgörande att så också sker.

Avslutningsvis vill Företagarna även betona vikten av att om regeringen gör bedömningen att tidigare aviserade lättnader i restriktionerna – i samband med steg 2 till steg 5 i planen för avveckling av restriktionerna - av olika skäl inte kan genomföras behöver detta kommuniceras till näringslivet i ett

företagarna

så tidigt skede som möjligt. För företag verksamma inom branscher som omfattas av regelverket för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar är ledtiderna ofta långa. Personal, förtäring, lokaler, faciliteter, säkerhet med mera behöver ofta bokas in flera veckor innan tillställningen ska genomföras och i det fall evenemanget inte kan genomföras på grund av förlängda restriktioner kommer det leda till stora kostnader för arrangörsföretaget men också för en stor mängd underleverantörer.

Företagarna avstår från att yttra sig särskilt om promemorians förslag om att från och med den 1 juli 2021 möjliggöra för motionslopp och liknande idrottstävlingar utomhus med 900 deltagare samt demonstrationer utomhus med upp till 1 800 personer, men tillstyrker även dessa förslag enligt samma principer som beskrivs ovan.

Pontus Lindström
Näringspolitisk expert
Företagarna

Fredrik Östbom
Samhällspolitisk chef
Företagarna

Företagarna

Besöksadress: Rådmanngatan 40 | Postadress: 106 67 Stockholm
www.foretagarna.se | info@foretagarna.se | 08-406 17 00